

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2019

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2019 року, Рівне. – 190, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 28.02.2019 р.).

До збірника увійшли матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

<i>Байло Ю. В.</i>	6
Антропоцентризм як провідний принцип відтворення світу свідомістю людини (на матеріалі англійських термінів військової справи)	
<i>Левчук П. Г.</i>	10
Українська мова у школах Кракова	
<i>Михальчук Н. О., Примачок Л. Л.</i>	14
Теоретико-методологічні засади становлення професійної рефлексії майбутніх фахівців	
<i>Потанчук С. С.</i>	46
Зіставний аналіз лінгвокультурних концептів у сучасному мовознавстві	

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Афанас'єва Л. В.</i>	49
Лінгвістична теорія емоцій	
<i>Бігунов Д. О.</i>	52
До питання «мовленнєві стратегії та тактики»	
<i>Гончарук Р. А.</i>	56
Expressive Syntax in der Poesie	
<i>Івашкевич Е. Е.</i>	60
To the Problem of Studying Narrative Levels of Graphic Novels	
<i>Калініченко М. М.</i>	67
Популярна гумористична література США 1800-х років	
<i>Сербіна Т. Г.</i>	72
Ирония и подтекст как формы непрямой коммуникации в газете	
<i>Щербачук Н. П.</i>	80
Співвідношення простих ускладнених речень у репліці-запитанні і репліці-відповіді	

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

<i>Антоненко Н.Є.</i>	81
English for Specific Purposes: Course Design	
<i>Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.</i>	88
Використання відеоматеріалів у навчанні іноземної мови	
<i>Ветрова І. М.</i>	94
Нові підходи у формуванні методичних умінь учителя іноземної мови	
<i>Гнатюк Н. Є., Книш Т. В.</i>	98
Деякі аспекти формування іншомовних лексичних навичок у студентів немовних спеціальностей на сучасному етапі	
<i>Заніздра О. А.</i>	100
Використання тестування у навчанні іноземним мовам в технічному вищому навчальному закладі	
<i>Зубілевич М. І., Фінчук Г. В.</i>	102
До питання використання інноваційних технологій при вивченні англійської мови	
<i>Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О.</i>	107
Social Intelligence of a Teacher as a Complex of Intellectual Characteristics	
<i>Мороз М. С.</i>	120
Rôle de l'enseignant. Enseignement centré sur l'apprentissage de langue et l'enseignement centré sur les besoins des apprenants dans l'éclectisme méthodologique d'aujourd'hui	
<i>Мунтян А. О., Шпак І. В.</i>	125
The Advantages of the Project Method for a Foreign Language Learning	
<i>Ніколайчук Г.І.</i>	130
Форми та методи навчання німецької мови у дошкільних закладах	
<i>Погуляєва М. С.</i>	132
Інноваційні практики вдосконалення професійної компетентності вчителів	
<i>Скубченко Д. О.</i>	135
Eine gehirngerechte Methode für das Fremdsprachenlernen	
<i>Смирнова М. Л.</i>	137
Medien als Motivationsschub für den Erwerb einer Fremdsprache	
<i>Федоришин О. П.</i>	140
Socializing Students with Disabilities in Canadian Schools	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Білоус Т. М.	144
Effective teaching methods directed to IC formation	
Гронь Л. В., Гронь В. М.	147
Навчання монологу-роздуму студентів мовних спеціальностей вищих закладів освіти	
Забіяка І. М.	156
Проектна технологія у вивченні іноземної мови в процесі магістерської підготовки	
Ковальчук О.М.	158
Інноваційний вектор підготовки майбутніх філологів	
Макрола Дж. Ч.	162
Improving Listening Comprehension: Videos with Subtitles	
Момотюк С. І.	166
Apports des TIC (Technologies de l'information et de la communication) dans l'enseignement-apprentissage des langues en Ukraine. Place des cours en ligne et applications mobiles dans l'aquisition d'une langue étrangère	
Мосіна Ю. С.	169
Чи є недоліки у використанні інтерактивної дошки?	
Пархоменко О. Т.	172
Комп'ютерні технології та інтернет-ресурси у процесі навчання іноземних мов	
Перерва К.М.	175
The Concept of Situated Language Learning	
Федоришина В. О.	178
The Canadian Public School System	
Шевчук А. В.	184
Лексикографічна компетенція як складник мовної культури студента	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	188

students to perform before they have had a chance to learn. Test achievement by designing tasks that reflect the tasks and skills you have developed.

Assess informally on a daily basis either by reviewing the task students have done or by asking for feedback that will show you whether they have achieved the objective you set. Since ESP is task-oriented, tests should also be, and should be reflective of what students have learned [4].

Conclusion

Developing and teaching ESP courses is demanding and requires creativity, but can be extremely rewarding because of the real-life, immediate application of learning that typically accompanies an ESP program. In working with adult professionals, it is necessary to be responsive to their needs and flexible in adapting your program.

REFERENCES

1. Clark, John L. D. Language/ A survey of global understanding, New Rochelle, N.Y., Change Magazine Press. – 1981.
2. Haskell, John. Classroom practices in adult ESL. – Washington D.C.: TESOL. – 1978.
3. Hutchinson Tom, Alan Waters English for Specific Purposes. – Cambridge University Press. – 1987.
4. Teacher development: making the right moves. – United States Information Agency. – 1994.

*Н.Г.Бойко
Ю.О.Конопльова
м. Рівне*

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У НАВЧАННІ

ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Для забезпечення повноцінної та ефективної організації навчальної роботи учнів на уроці з метою формування міжнародної компетенції важливу роль відіграють засоби навчання іноземної мови.

В методиці навчання іноземних мов до засобів навчання висуваються певні вимоги. Так, засоби навчання повинні:

- а) виступати в матеріальній формі і виконувати свою основну функцію, а саме – бути таким засобом праці, який забезпечує реалізацію діяльності вчителя і діяльності учня у навчальному процесі з іноземної мови;
- б) бути орієнтованими на цілі навчання, тобто сприяти досягненню цілей у процесі навчання іноземної мови;
- в) бути інструментами реалізації методів і прийомів, що застосовуються у навчальному процесі, і забезпечувати управління діяльністю вчителя і діяльністю учня;
- г) відповідати сучасним досягненням методики навчання іноземних мов і забезпечувати реалізацію новітніх технологій навчання іноземної мови.

Згідно з такими критеріями як значущість, призначення та застосування технічної апаратури, засоби навчання іноземної мови розподіляються на:

- а) основні та допоміжні; б) для вчителя і для учня; в) технічні та нетехнічні.

В ідеалі усі засоби мають бути представлені в навчально-методичному комплексі (НМК), за яким проводиться навчання іноземної мови у даному класі. В такому разі НМК і є основним засобом навчання у всій повноті його компонентів: підручника, книжки для вчителя, лінгафонного практикуму, комп'ютерних програм, комплекту слайдів, діафільмів, аудіо та відеокaset, таблиць тощо. Ті засоби, які вчитель використовує додатково до основних засобів навчання, вважають допоміжними. Це можуть бути спеціально підібрані серії малюнків, виготовлені вчителем навчальні картки, таблиці, схеми, а також ілюстровані журнали, афіші, фотографії та ін.[7, 46]

Вибираючи засоби навчання іноземної мови слід пам'ятати про їх відповідність віковим особливостям учнів, рівню їх мовної та мовленнєвої підготовки, реаліям сучасного життя, вимогам чинної програми.

Останніми роками увагу педагогів і вчених привернули мультимедійні технології. Мультимедія – це сучасна комп'ютерна інформаційна технологія,

що дозволяє об'єднувати в одній комп'ютерній програмно-технічній системі текст, звук, відео, графічне зображення й анімацію (мультиплікацію).

Засоби мультимедія включають в себе мультимедійні додатки й засоби створення мультимедійних додатків. До мультимедійних додатків навчального призначення, які використовуються у загальнонавчальному закладі, можна віднести мультимедія-презентацію, слайд-шоу, електронний журнал, віртуальний тур; мультимедія-видання, flash-, shockwave-ігри (навчальні ігри), мультимедія-тренажери, навчальні мультимедія-системи, лінгвістичні мультимедія-системи, мультимедійні Internet-ресурси та інші [1].

Для вчителя цікавим є не стільки технологія комп'ютерного іміджу та звуку, скільки освітнє різноманіття та розвиток тих змін, які відбуваються в учневі під впливом мультимедія. На екран із текстовою інформацією подається різноманітна графіка (статичне зображення, малюнки, фотографії, схеми, таблиці, мультиплікація, динамічне зображення, відео фрагменти тощо) та звук (мова, музика, функціональні шуми й звуки тощо). Текст і зображення можуть бути кольоровими, супроводжуватись фонограмою та звуковими ефектами, що сприяє удосконаленню набутого раніше рівня володіння іноземною мовою, де не виділяється якийсь один вид мовленнєвої діяльності.

Розглянемо деякі із вищезазначених засобів активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, які найчастіше застосовуються на уроках англійської мови в середній школі, а саме використання відеоматеріалів.

До відеоматеріалів належать відеофільми, слайди, схеми, презентації, діаграми, карти – всі дані ресурси підвищують швидкість і сприяють засвоєнню матеріалу [8, с. 84].

Застосування відеоматеріалів в навчанні іноземній мові допомагає учителю вирішити завдання формування в учнів комунікативної компетенції, навичок практичного володіння іноземною мовою. Використання відеоматеріалів, зокрема відеофільмів та відеороликів вносить різноманітність в навчальний процес, підвищує інтерес до вивчення іноземної мови, сприяє створенню мовного середовища на уроці, сприяє швидшому засвоєнню мовного

матеріалу завдяки тому, що під час їх демонстрації, відбувається одночасне сприйняття зорового і звукового образу.

Відеофільм на уроці іноземної мови є ефективним засобом розвитку навичок розуміння мови на слух, навчання учнів висловлювати власні думки за змістом переглянутого відеофільму, так як у них немає перед очима друкованого тексту, який можна було б використовувати, а в гіршому випадку завчити напам'ять. В цьому одна з переваг роботи з відеофільмом в порівнянні з роботою над друкованим текстом.

Відеофільм також допомагає деякою мірою розвивати навички письма, так як після його перегляду учні пишуть відгуки (a film review) за змістом переглянутого, складають письмово діалоги, запитання і відповіді на них. Робота над відеофільмом дає вчителю можливість активізувати раніше отримані знання з лексики, граматики, фонетики. Використання відеофільму на уроці іноземної мови має і велике пізнавальне значення для учнів: розширює їх культурний кругозір, знайомить з культурою, традиціями та звичаями народу виучуваної мови.

Зупинимось на підготовчій роботі вчителя до уроку з використанням відеофільму.

Перш ніж показати відеофільм учням, вчителю необхідно ретельно ознайомитися з його змістом, вирішити, які кадри слід опустити при його демонстрації. Слід пам'ятати, що фільм або фрагмент фільму добирається на основі знайомого мовного матеріалу. Разом з тим слід мати на увазі, що підібрати фільм без нових слів часто не є можливим. Само собою зрозуміло, що без цих нових слів учні не зможуть переглянути а потім обговорити зміст фільму іноземною мовою. Вчителю слід ввести ці слова попередньо. Однак вводити нову лексику слід, на наш погляд, за необхідності, коли без нових слів неможливо обійтись. Головна ж мета – повторення і закріплення вже вивченої лексики і необхідних для усного мовлення граматичних явищ. Тому нову лексику, на наш погляд, доцільно ввести на попередньому уроці.

На наступному етапі вчитель продумує та розробляє необхідний роздатковий матеріал, що базується на основі відеоматеріалу, для того щоб закріпити і розширити об'єм інформації, отриманої в результаті перегляду, складає і записує питання, які будуть задані учням після перегляду відеофільму з метою з'ясування розуміння ними тексту діалогів і змісту самого відеофільму. Тут слід нагадати, що питання необхідно складати з таким розрахунком, щоб відповіді на них давали можливість судити про те, що зрозумілий не тільки зоровий ряд, але і дикторський (діалогічний) текст. Тоді питання можуть стосуватись не тільки того, що учні бачили, але і того, що вони чули.

Перед демонстрацією відеофільму вчитель зачитує ряд виразів, які на його думку можуть викликати труднощі при сприйнятті на слух та повідомляє учням, які види вправ будуть виконуватися на уроці у зв'язку з переглянутим відеофільмом.

На нашу думку це важливо, оскільки залежно від виду вправи учні будуть звертати увагу на той або інший момент в дикторському тексті, або образному відображенню відеофільму.

З метою закріплення лексики можуть бути проведені наступні види роботи:

- читання окремих речень з дикторського тексту, в яких містяться нові слова та вирази;
- заповнення пропусків слів у реченнях (із залученням нових слів);
- складання учнями речень, що містять нові слова або вирази;

З огляду на, те що головна мета, яку ми ставимо перед собою при використанні відеофільмів на уроках іноземної мови, полягає в розвитку навичок усного мовлення, для досягнення цієї мети можна запропонувати наступні види робіт після повторного перегляду відеофільму:

- постановка вчителем питань до кадрів відеофільму і відповіді на ці питання;
- складання діалогів за змістом відеофільму, а також на теми, близькі до теми переглянутого відеофільму;
- складання плану переказу відеофільму;

- короткий виклад змісту відеофільму за планом з використанням ключових слів і виразів;
- коментування кадрів відеофільму;
- постановка учнями питань до кадрів відеофільму і відповіді на ці питання.
- переказ змісту відеофільму ланцюжком. Кожен учень повинен сказати одне речення, котре має бути логічно пов'язаним з попередньою пропозицією;
- обговорення змісту відеофільму із задалегідь підготовленими доповідачами. Решта учнів готують питання до доповідачів (в старших класах);
- письмовий виклад змісту переглянутого відеофільму (домашнє завдання);
- твір на теми, близькі до теми переглянутого відеофільму (домашнє завдання).

Вибір того чи іншого прийому роботи з відеофільмами визначається рівнем мовної підготовки учнів, їхнім досвідом в роботі з відеофільмами, а також змістом самого відеофільму.

Слід звернути увагу на розрахунок часу при використанні відеофільму на уроці. План уроку слід ретельно продумати.

Систематична робота з відеофільмами допомагає учителю поступово перейти до ситуативного мовлення, коли учень висловлює власні думки з приводу того, що відбувається.

Потрібно зазначити, що у своїй роботі відеофільми ми використовуємо впродовж декількох років. Найдоцільніше застосовувати їх у класах, де загальний рівень розвитку учнів дозволяє надавати їм більш вищий рівень знань. Робота подібного виду дає безліч можливостей застосовувати вивчені граматичні явища і структури. Поза сумнівом, відпрацьовані таким чином граматичні одиниці іноземної мови надійніше закріплюються в пам'яті учня.

Отже, засоби навчання є важливим невід'ємним компонентом навчального процесу з іноземної мови в середніх навчальних закладах. На наш погляд, використання відеофільмів на уроці іноземної мови дозволяє забезпечити високі темпи навчання та отримати стійкі позитивні результати в усіх аспектах навчально-виховної роботи. Це дозволяє урізноманітнити форми діяльності учня на уроці, здійснювати компетентністний підхід в навчанні,

сприяє розширенню освітнього простору сучасної школи, що забезпечує формування комунікативної компетентності учнів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрієвська В.М., Олефіренко Н.В. Мультимедійні технології у початковій ланці освіти. – Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №2 (16). – Режим доступу до журналу: <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>.)
2. Верисокін Ю.І. Відео фільм як засіб підвищення мотивації учнів / Ю.І. Верисокін // Іноземна мова в школі. – 2003. – № 5-6. – С. 31-34.
3. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Левінт, 2002.
5. Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті / Указ Президента України від 17 квітня 2002 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mon.gov.ua/laws/Ukaz_Pr_347.doc.
6. Складенко Н.К. Як навчати сьогодні іноземних мов(концепція) / Н.К. Складенко. – Іноземні мови. – 1995. – №1. – С.78-84
7. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учеб. пособ. / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово/Slovo, 2000. – 262 с.
8. Sampath K. Introduction to Educational Technology // K. Sampath, A. Panneerselvam, S. Santhanam. – Sterlin Publishers Private Ltd: New Delhi, 2007. – 357 p.

*Ветрова І. М.
Рівне*

НОВІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ МЕТОДИЧНИХ УМІНЬ УЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Підготовка сучасного вчителя іноземної мови відбувається в контексті реформування системи освіти України, орієнтованої на входження у світовий